

6. Strategy of Sumy region economy recovery and development for 2022-2024. *Sumy Regional State Administration*. Sumy Regional Military Administration. 36 p. URL: http://sm.gov.ua/images/docs/2022/strategy_2022-2024_eng.pdf (дата звернення 12.11.2024).

Я. І. Гончаренко, М. М. Ксенофонтова, І. С. Зігунова

*Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Стаття висвітлює основні проблеми та перспективи розвитку соціальної інфраструктури туризму в Україні. Охарактеризовано проблеми транспортної інфраструктури, закладів розміщення, доступності для туристів з обмеженими можливостями та цифровізації послуг. Зазначені перспективи розвитку соціальної інфраструктури для підвищення конкурентоспроможності туристичної галузі України.

Ключові слова: туризм, соціальна інфраструктура, перспективи розвитку.

The article highlights the main problems and prospects for the development of social infrastructure of tourism in Ukraine. The problems of transport infrastructure, accommodation facilities, accessibility for tourists with disabilities and digitalization of services are characterized. The prospects for the development of social infrastructure to increase the competitiveness of the tourism industry of Ukraine are indicated.

Keywords: tourism, social infrastructure, development prospects.

Постановка проблеми. Соціальна інфраструктура туризму посідає важливу роль у формуванні привабливості туристичних регіонів, забезпеченні комфортного відпочинку та створенні умов для сталого розвитку територій. Але на сьогоднішній день ця сфера стикається з багатьма викликами, які стримують її активний та ефективний розвиток.

Мета роботи – визначити ключові проблеми та перспективи розвитку соціальної інфраструктури туризму в Україні, в умовах сучасних соціально-економічних змін.

Виклад основного матеріалу. Соціальна інфраструктура туризму – це сукупність споруд, установ та організацій, які забезпечують умови для життя, відпочинку і праці людей, створюючи умови для комфортного і безпечного відпочинку туристів [1, с. 45–50]. В умовах сучасних соціально-економічних змін інфраструктурна складова відіграє вирішальну роль у формуванні туристичної привабливості України.

Основні проблеми соціальної інфраструктури туризму в Україні:

- 1. Недостатній рівень розвитку транспортної інфраструктури.** Україна має великий туристичний потенціал, але недостатньо розвинена транспортна інфраструктура значно обмежує його реалізацію. За даними статистики, понад 40% автомобільних доріг перебувають у незадовільному стані, що негативно впливає на мобільність туристів та доступ до популярних туристичних об'єктів [4, с. 112–118]. Також важливим аспектом є недостатня інтеграція різних видів транспорту. Для ефективного обслуговування туристичних потоків потрібні сучасні транспортні хаби, які б поєднували залізничні, автобусні та авіаційні маршрути. Відновлення та модернізація аеропортів, таких як Львівський та Одеський, може значно підвищити доступність туристичних регіонів.
- 2. Обмежена кількість сучасних готелів і закладів розміщення.** Попри наявність унікальних туристичних об'єктів, Україна стикається з проблемою недостатньої кількості якісних готелів, що відповідають міжнародним стандартам. Це створює значні незручності для іноземних туристів, які очікують високого рівня сервісу. Крім того, відсутність належної інфраструктури у віддалених туристичних локаціях, таких як Карпати або узбережжя Чорного моря, обмежує можливості для розвитку еко-туризму, активного відпочинку та рекреаційного туризму. Досвід розвинених туристичних країн свідчить про важливість створення різноманітних форм розміщення – від розкішних курортів до бюджетних хостелів і кемпінгів, що дозволяє залучати туристів з різним рівнем доходу.
- 3. Відсутність інфраструктури для туристів з обмеженими можливостями.** Інклюзивність є важливим аспектом розвитку соціальної інфраструктури туризму. Однак, лише 15% туристичних об'єктів в Україні оснащені обладнанням для комфортного перебування осіб з інвалідністю [5, с. 210–215]. Для забезпечення інклюзивності необхідно впроваджувати стандарти доступності під час будівництва нових об'єктів та реконструкції існуючих. Це включає не лише фізичну доступність, але й інформаційну підтримку, таку як адаптовані маршрути, аудіо- та відеоматеріали для туристів з порушенням зору та слуху.
- 4. Недостатній рівень цифровізації туристичних послуг.** Менше 30% туристичних операторів України використовують цифрові платформи для автоматизації процесів бронювання та інформування клієнтів [4, с. 67–72]. Для покращення ситуації доцільно створити єдину національну цифрову платформу, яка б об'єд-

нувала туристичні послуги, інтерактивні карти, сервіси бронювання та рекомендації щодо маршрутів.

5. Екологічні виклики. Туризм в Україні часто супроводжується надмірним антропогенним навантаженням на природні зони. Для збереження природних ресурсів необхідно впроваджувати сталу практику туризму, яка включає екоосвітні програми, підтримку екологічно чистих технологій та створення заповідних зон із обмеженим доступом [3, с. 33–34].

Перспективами розвитку соціальної інфраструктури туризму є:

- модернізація транспортної інфраструктури (швидкісні автомагістралі, розширення залізничної мережі, нові аеропорти);
- стимулювання приватних інвестицій у готельне господарство, курортні комплекси та інші заклади розміщення, створення спеціальних економічних зон;
- упровадження стандартів доступності для туристів з обмеженими можливостями;
- підтримка цифрової трансформації туристичної індустрії, створення єдиної національної цифрової платформи.
- підвищення екологічної свідомості, розвиток сталого туризму, впровадження систем управління відходами та збереження природних ресурсів.

Висновки. Для забезпечення сталого розвитку туристичної галузі в Україні необхідно вирішити низку ключових проблем щодо розвитку соціальної інфраструктури туризму. Вирішення проблем у сфері модернізації транспортної інфраструктури, залучення інвестицій у заклади розміщення, доступність та цифровізація туристичних послуг створять основу для конкурентоспроможності туризму. Такий підхід щодо вдосконалення соціальної інфраструктури дозволить підвищити туристичну привабливість України, сприятиме збільшенню кількості іноземних туристів, створенню нових робочих місць та економічному зростанню держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Грищенко С. І. Туристична індустрія України: аналіз тенденцій та чинників розвитку в координатах повоєнного відновлення. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. С. 45–50.
2. Іванова Т. П. Перспективи розвитку цифрової економіки в Україні. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. С. 67–72.
3. Ковальчук О. М. Глобальні виклики екотуризму. *Виклики для туристичного бізнесу в Україні: європейська практика: матеріали міжнародної науково-практичної конференції*. Львівський національний університет. Львів, 2023. С. 33–34.
4. Матвійчук Л. Ю., Лепкий М. І. Перспективи розвитку індустрії туризму і гостинності в Україні: сучасні тенденції та стратегічні вектори. *Сучасні*

виклики туризму: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Запоріжжя: ЗНУ, 2023. С. 112–118.

5. Шевченко І. І. Інклюзивне інституційне середовище в туризмі. *Ринкова інфраструктура*. 2024. № 76. С. 210–215.

К. Р. Докашенко

*Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Ринок туристичних послуг в Україні стикається з низкою проблем, таких як недостатня інфраструктура, політична нестабільність та недостатній рівень просування на міжнародній арені. Однак, країна має значний потенціал для розвитку завдяки багатій культурній спадщині, природним ресурсам та зростаючому інтересу до внутрішнього туризму. Перспективи розвитку пов'язані з інвестуванням у інфраструктуру, підтримкою малого бізнесу та активним маркетингом на світовому ринку.

Ключові слова: туристичний ринок, інфраструктура, культурна спадщина, внутрішній туризм, маркетинг.

The tourism market in Ukraine faces a number of challenges, such as insufficient infrastructure, political instability, and lack of international promotion. However, the country has significant potential for development due to its rich cultural heritage, natural resources, and growing interest in domestic tourism. Development prospects are associated with investing in infrastructure, supporting small businesses, and active marketing on the global market.

Keywords: tourism market, infrastructure, cultural heritage, domestic tourism, marketing.

Мета: Дослідити сучасний стан ринку туристичних послуг в Україні, виявити основні проблеми, що гальмують його розвиток, та визначити перспективні напрями для підвищення конкурентоспроможності українського туристичного сектору на міжнародній арені.

Постановка проблеми: Незважаючи на значний туристичний потенціал України, включаючи унікальну культурну спадщину та природні ресурси, ринок туристичних послуг стикається з низкою внутрішніх і зовнішніх викликів. Серед них – недостатність інфраструктури, нестабільність політичної ситуації, недостатнє просування туристичних продуктів за кордоном та низький рівень сервісу. Це обмежує приток іноземних туристів і гальмує економічний розвиток галузі. Вирішення цих проблем потребує комплексного підходу, включаючи державну підтримку, інвестиції та стратегічне планування.